ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางสาวหองปอน ชินวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-925-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012730 I 10293802

VERBAL INTERACTION BETWEEN TEACHERS AND STUDENTS IN MATHAYOM SUKSA FOUR ENGLISH INSTRUCTION

Miss Tongpon Chinawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate school

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-925-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โดย	นางสาวทองปอน ชินวงศ์
ภาควิชา	มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปูรณโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์สุจิตรา สวัสดิวงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปูรณโชติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์สุจิตรา สวัสดิวงษ์)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ชื่อนิสิต	นางสาวทองปอน ชินวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปูรณโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์สุจิตรา สวัสดิวงษ์
ภาควิชา	มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา	2529

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนและหาอัตราส่วนของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาต่าง ๆ ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียน การสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตัวอย่างประชากรเป็นครูสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน และนักเรียน 16 ห้องเรียน จำนวน 694 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 16 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้มาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากแบบวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของ เจอทรูด มอสโกวิทซ์ กิลเบิร์ท เอ จาร์วิส และเอมี ซุย บิค เมย์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการไปสังเกตและอัดเทปเสียงพฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน คนละ 8 โรงเรียน หลังจากนั้นนำเทปเสียงมาวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ทางวาจา แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าร้อยละ และอัตราส่วนของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาต่าง ๆ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นดังต่อไปนี้

1.1 ครูและนักเรียนพูดร้อยละ 59.75 และ 15.31 ตามลำดับ

1.2 ครูพูดภาษาอังกฤษและภาษาไทยร้อยละ 27.98 และ 31.77 ตามลำดับ

1.3 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษและภาษาไทยร้อยละ 11.83 และ 3.48 ตามลำดับ

1.4 ความเงียบที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เกิดขึ้นร้อยละ 23.50 ส่วนความเงียบหรือสับสนที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เกิดขึ้นร้อยละ 1.43

1.5 ครูใช้อิทธิพลทางตรงร้อยละ 41.84 ใช้อิทธิพลทางอ้อมร้อยละ 17.91

1.6 นักเรียนพูดตอบสนองร้อยละ 15.22 พูดริเริ่มร้อยละ 0.09

1.7 นักเรียนตอบสนองแบบจำกัดร้อยละ 13.52 ตอบสนองแบบไม่จำกัดร้อยละ 1.69

1.8 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูบรรยาย ร้อยละ 21.08 พฤติกรรมภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูเป็นต้นแบบหรือใช้เทปเสียงให้นักเรียนฟังหรือเลียนแบบ ร้อยละ 7.69 ส่วนพฤติกรรมภาษาไทยที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูบรรยาย ร้อยละ 14.95

1.9 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ นักเรียนตอบคำถามที่ต้องแสดงความคิดเห็นร้อยละ 0.02 โดยพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ส่วนพฤติกรรมภาษาไทยที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดได้แก่ ครูแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนร้อยละ 0.03

1.10 พฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลยคือ ครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน พฤติกรรมภาษาอังกฤษที่ไม่เกิดขึ้นเลยคือ นักเรียนถามและนักเรียนแสดงความคิดเห็น ส่วนพฤติกรรมภาษาไทยที่ไม่เกิดขึ้นเลยคือ นักเรียนตอบคำถามที่ต้องแสดงความคิดเห็น

2. อัตราส่วนของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาต่าง ๆ ระหว่างครูกับนักเรียนมีดังนี้

2.1 อัตราส่วนระหว่างการพูดของครูกับนักเรียน = 3.91

2.2 อัตราส่วนระหว่างการพูดภาษาไทยกับการพูดภาษาอังกฤษของครู = 1.14

2.3 อัตราส่วนระหว่างการพูดภาษาไทยกับการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน = 0.29

2.4 อัตราส่วนระหว่างการใช้อิทธิพลทางตรงกับอิทธิพลทางอ้อมของครู = 2.34

2.5 อัตราส่วนระหว่างการถามกับการพูดของครู = 0.20

2.6 อัตราส่วนระหว่างการถามคำถามแนวแคบกับแนวกว้างของครู = 41.16

2.7 อัตราส่วนระหว่างการให้ข้อมูลกับการพูดของครู = 0.69

2.8 อัตราส่วนระหว่างการพูดตอบสนองกับการพูดริเริ่มของนักเรียน = 171.24

2.9 อัตราส่วนระหว่างการตอบสนองที่จำกัดกับการตอบสนองที่ไม่จำกัดของนักเรียน = 8.01

2.10 อัตราส่วนระหว่างการตอบคำถามที่มีคำตอบแน่นอนกับการตอบคำถามที่ต้องแสดงความคิดเห็นของนักเรียน = 527.23

2.11 อัตราส่วนระหว่างการตอบคำถามกับการตอบสนองของนักเรียน = 0.56

2.12 อัตราส่วนระหว่างการแสดงผลงานกับการตอบสนองของนักเรียน = 0.11

2.13 อัตราส่วนระหว่างความเงียบที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์กับความเงียบหรืออึกสนที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ = 16.38

2.14 อัตราส่วนระหว่างการทำงานรายบุคคลกับการทำงานรายกลุ่ม = 8.59

Thesis Title	Verbal Interaction between Teachers and Students in Mathayom Suksa Four English Instruction
Name	Miss Tongpon Chinawong
Thesis Advisor	Associate Professor Theerachai Puranachote, Ed.D.
Thesis Co-advisor	Instructor Sujitra Sawatdiwong
Department	Secondary Education
Academic Year	1986

ABSTRACT

The purposes of this research were to analyze the verbal interaction between teachers and students, and to find the ratios of the various verbal interaction between teachers and students in mathayom suksa four English instruction.

The sample were 16 mathayom suksa four English teachers and 694 students in 16 classes from 16 government schools in Bangkok Metropolis by means of simple-random sampling. The researcher invented the device by adapting from Gertrude Moskowitz's foreign-language interaction system, Gilbert A. Jarvis's and Amy Tsui Bik May's. The researcher and a co-researcher each collected the data from 8 schools by observing and recording teaching and learning behavior in English instruction. Afterwards, analyzing verbal interaction were performed from the tape cassettes. The data were analyzed by means of arithmetic mean, percentage and the ratios of various verbal interactions.

The results of this research were :

1. The verbal interaction between the teachers and students in English instruction was as follows:

1.1 The teachers and students spoke 59.75 % and 15.31% consequently.

1.2 The teachers spoke in English and in Thai 27.98 % and 31.77 % consequently.

1.3 The students spoke in English and in Thai 11.83 % and 3.48 % consequently.

1.4 The silence with purposes was 23.50 % and the silence or confusion without purposes was 1.43 %.

1.5 The teacher used direct influence 41.84 % and used indirect influence 17.91 %.

1.6 The students responded 15.22 % and initiated 0.09 %.

1.7 The students responded restrictedly 13.52 % and responded freely 1.69 %.

1.8 The most frequent behavior was the teachers' lecture,21.08 %. The most frequent English behavior was the teachers acted as a model or used tape-cassettes as a model for students to listen or repeat, 7.69 %. The most frequent Thai behavior was the teachers' lecture 14.95 %.

1.9 The least frequent behavior was the students answered the opining questions which was only 0.02 % and happened only in English. The least frequent Thai behavior was the teachers' correction of the students' mistakes which was 0.03 %.

1.10 The behavior which absolutely didn't happen was the teachers accepted the students' feelings. The two kinds of

English behavior which didn't happen were the students asked and the students expressed their opinions. The Thai behavior which didn't happen was the students answered the opining questions.

2. The ratios of the various interaction between teachers and students were as follows:

2.1 The ratio between the speaking of the teachers and the students was 3.91.

2.2 The ratio between the teachers' speaking in Thai and in English was 1.14.

2.3 The ratio between the students' speaking in Thai and in English was 0.29.

2.4 The ratio between the teachers' using of direct and indirect influence was 2.34.

2.5 The ratio between the teachers' asking questions and the teachers' speaking was 0.20.

2.6 The ratio between the teachers' asking narrow questions and broad questions was 41.16.

2.7 The ratio between the teachers' giving information and the teacher's speaking = 0.69.

2.8 The ratio between the students' responses students' initiation was 171.24.

2.9 The ratio between the students' restricted responses and free responses was 8.01.

2.10 The ratio between the students' answering of restrictedly-answered questions and opining questions was 527.23.

2.11 The ratio between the students' answering questions and the students' responses was 0.56.

2.12 The ratio between the students' presenting their work and the students' responses was 0.11.

2.13 The ratio between the silence with purposes and the silence or confusion without purposes was 16.38

2.14 The ratio between the students' working individually and working in group was 8.59.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวรายนามดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชีระชัย ปูรณโชติ และอาจารย์สุจิตรา สวัสดิวงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ขอขอบคุณพี่–เพื่อน–ศิษย์ ทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ คุณยุรี ทองยืน ที่พิมพ์วิทยานิพนธ์ด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ ที่ให้กำลังใจ ให้แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและมั่นคงเสมอมา

ทองปอน ชินวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ฆ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ฉ
กิตติกรรมประกาศ		ญ
สารบัญตาราง		ฐ
บทที่		
1	บทนำ	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ข้อตกลงเบื้องต้น	7
	คำจำกัดความในการวิจัย	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2	วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
	ความหมายของปฏิสัมพันธ์	13
	ประโยชน์ของการสังเกตปฏิสัมพันธ์	13
	เครื่องมือการสังเกตปฏิสัมพันธ์	15
	ปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมในการเรียนการสอน	17
	งานวิจัยในประเทศ	29
	งานวิจัยต่างประเทศ	32
3	วิธีดำเนินการวิจัย	44
	การเลือกตัวอย่างประชากร	44
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
	การหาความเที่ยงของการสังเกต	48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	63
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	63
	วิธีดำเนินการวิจัย	63
	สรุปผลการวิจัย	64
	อภิปรายผลการวิจัย	66
	ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม		73
ภาคผนวก		85
ประวัติผู้เขียน		127

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียนที่ใช้ในการวิจัย	45
2	แสดงค่าเฉลี่ยของความถี่และร้อยละของแต่ละพฤติกรรมทางวาจาระหว่างครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย